

Nuuk, 18. marts 2015

UPA2015/80

Uunga siunnersuut: Umiarsualivimmiennermut aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xx 2015-imeersoq.

(Umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaannik aamma ilaasunik naliginnaasunik takornarianillu angallassinermi ilaasut akileraarutaannik atorunnaarsitsineq)

(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Ipassaaninnguakkunni immikkoortoq 73-i Naalakkersuisunit siunnersuutaasoq maani inersuarmi sammivarput taannalu ima qulequtaqarpoq: Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsissaata Inatsisartunut aalajangiffigineqarnera.

Tassani paatsoorneqarsinnaanngitsumik Naalakkersuisuniit ima oqariartuuteqarpusi (qupperneq 13-mi):

"Qanorluunniit pisoqaraluarpat innuttaasut taamaattumik atuinermut nioqqutissat, sanaartornermut atortussat, maskiinat allallu usit umiarsuarmik assartorneqartussat akiisa qaffangaatsiarnissaat misigisussaavaat."

Imatut paasillugu, innuttaasoq akitsuiffigineqangaatsiassaaq – tassami akit qaffangaatsiarnissaat paatsoorneqarsinnaanngitsumik erseqqissaatigivasi.

Ilisimaneqarpoq takornarissat assiginngitsorpassuusinnaasartut aammalu qanoq nunatta iluanaaruteqartarnera, tassanilu aamma inuussutissarsiortut, aamma takornarissat arlaat pineqarnersoq apeqqutaatilluinnarlugu, iluanaarutaasarnerat assigiinngiaartoq. Sukumiisumik misissortariaqanngilaq ilisimassallugu nammattagaqarlutik takornarissat tikittut aammalu takornarissat unnuisarfitsinni unnuisartut neriniartarfitsinnilu nerisartut iluanaarutaasarnerat assigiinngitorujussuusoq. Soorlu aamma ilisimaarigipput umiarsuarmi takornariaq maanga tikittoq, aqquaartumilluunniit taaginnaraanni ajunnginneruvoq, umiarsuamimi sinittarpoq, najugaqartarpoq aammalu nerisarluni, taamaattumillu umiarsuup iluanaarut annerpaarpaaq isertitsissutigisarlugu,

nunamullu niugaangami "kaasarfimmiumininnguani" atorniartarai. Taamaattumik aningasamut inatsisissamut uunga sammisamut oqaaseqaatigut innersuussutigiinnassuagut.

Isumaqtigisiutinnaavarpulli massakkut pisariaqarluinnalersimanera sukarsuit sisamaasat imminut napatilluni inuussutissarsiutinngortinneqarnissaa. Ukiut 30-nngulillartullu aammalu miliartip affaata tungaanut takornariaqarnermut ineriertortitsinermut atoriillarlugillu. Pisariaqarpoq takornariaqarnermi aaqqissusseqqinnissaq aammalu pingaarutilimmik angusaqarfiusumik kiffartuussinissamik isumaqtigisiusiortalernissaq, minnerunngitsumillu aamma takornariartitsinermi sunarpiaq naleqartillugu tunngavigalugulu sukarsuanngortivinnissaa. Isumasioqtiginnerpassuit naammattut tusareernikuuagut, peqataaffiginikuuagut, oqaaserpassuit kusanangaartut, siunnerfiit kusanangaartut ukiorpassuarni tusartualerpagut – atali timitaliisa, angusaqarta.

Piniartoq, aalisartoq, saniatigooralugu pinialuttartoq aalisartartorlu allagartaqartarpooq ilaatigut akisungaatsiartumik akiliilluni pisiarisartakkaminik, tamakku atugarissaarnerulernissaat pilliutigalugu uku killilimmik iluanaarfiusussat atugassarititaat taamannak oqilsaaffiginiaraanni killormut taava alloriarnerput ingerlaqqiinnassooq, nutaamik eqqarsarnissaq qimakkiartoraarlugu.

Tamakku saniatigut siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutisiallit ikilisaaffiginiarpagut, aalisartut sinerissami umiatsiaararsortut miliunilikkaanik akileraaruseerniarsariniarpagut, ukuali akileerpiangittareersut annertunerusumik nunatsinnut iluaqusiineq ajortut ikilisaaffiginiarlugit – qaa iluamik!

Tamakkuami aamma qaavatigut ilisimaaraarput umiarsuit maanga tikittartut annertoorujussuarmik sineriatta imartaanik mingutsitsisuusartut tassuunalu CO₂-mik amigartoornitsinnut annertuumik tunngaviusarlutik

Taamaattumik taamatut oqaaserluta una siunnersuut ilalernartissinnaanngilarput, atugarissaarnerulersitsinissamik inuussutissarsiornermilu timitalimmik ineriertortitsinissaq anguniagarigatsigu.

Qujanaq.

Per Rosing-Petersen